

ע"פ 784/01/17 - מחמוד ראפע נגד ועדת מקומית לתוכנן ובניה שפלת הגליל

בית המשפט המחוזי בחיפה שבתו כבית-משפט לעערורים פליליים

עפ"א 17-01-784 ראפע נ' ועדת מקומית לתוכנן ובניה שפלת הגליל
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט ארץ פורת
המערער	מחמוד ראפע
נגד	ועדה מקומית לתוכנן ובניה שפלת הגליל
המשיבה	

פסק דין

1. בפני ערעור על החלטת בית משפט השלום בחיפה (בב"נ 15-10-46618, כב' השופט קויטן), בה דחה את בקשה המערער לביטול צו הריסה מנהלי שהוצע כנגד מבנה שהחל בבנייה, תוך שהוא קובע כי לא נמצא כל פגם בהוצאה הצו בעניינו של המערער ולא התקיימו התנאים לביטולו.
2. במסגרת הערעור, ב"כ המערער זנה את מרבית הטענות שהועלו על ידו בבית המשפט קמא כלפי תקנות צו הריסה, ומiquid טיעונו בטענה ייחידה שבעיטה, להשקייה, צו הריסה המנהלי, במקורה זה, אמור להיות בטל מיסודו; נטען כי צו הריסה הוצא רק בשפה העברית, והוא מתיחס לבניה במתחם היישוב כאבל שמרבית תושביו ערבים. בנסיבות כאלה, נטען כי צו הריסה צריך להיות מנוסח גם בעברית, שפת מרבית התושבים באותו יישוב.
3. ב"כ המשיבה עתר לדחית הערעור, תוך שהוא מסתמך על הנמקותה של הערכאה קמא, שראתה לדחות אף טענה זו. נטען כי בית המשפט קמא בחר את הטענה, דחה אותה מטעמים מוצדקים המשקפים את המצד המשפטיא לשורו, ועל כן עתר לדחית הערעור.
4. אחר שמייעת טיעוני הצדדים ועינן באסמכתאות שהציגו, ראייתי לדחות את הערעור, שכן, להשקייה, המערער לא הצבע על פגם חוקי בתקפו של צו הריסה המנהלי ובוואדי שלא הראה פגם שנפקותו.

מביאה לבטלות הצו המנהלי מיסודה.

5. נקודת המוצא למבקרת השיפוטית על צו הרישה מנהליים, כגון זה שבפני, היא כי מדובר בביקורת מצומצמת בלבד כדי שלא לכראם באפקטיביות הכליל של צו הרישה המנהליים, במלחמה במכת הבניה הבלתי חוקית. (רע"פ 5584/03 פינטו נ' עיריית חיפה, פד"י נט (3) 577).

ה גם שהוכחה אפשרות להעלאת טענות נגד צו הרישה מנהלי, אף כאשר זהן חרוגות מגדרן של שתיUILות הביטול שנמננו בסעיף 238א(ח) לחוק התכנון והבנייה, הרי שהאפשרות הזה, פורשה במצבם,

"מדובר בפגמים חמורים העשויים את הצו לבטל מעיקרו. מミילא אם הפגם אינו חמור, ספק מה תהא הצדקה לביטול הצו" (עמ"מ 3518/02 רגב נ' י"ר הוועדה המקומית לתכנון ובנייה (פד"י נ"ז (1) 196).

כן נפסק כי,

"בית משפט מוסמך לעכב ביצוע צו הרישה מנהלי, אף אם לא נפל בו פגם המביא לבטלו, אולם הדבר יעשה רק במקרים חריגים ווציאי דופן" (רע"פ 8720/09 אבו רנה נ' יונה יhab ראש עיריית חיפה (לא פורסם)).

6. בעניינו, לא הצבע המערער על חובה שבדין, ואף לא בהלכה הפסוקה, המחייב כי צו הרישה ינוסח בשפה נוספת לשפה העברית, אף ביישוב שרוב תושביו דוברים שפה אחרת. אין סבור כי מפסק הדין בג"ץ 4112 הנ"ל, ניתן לדלות קיום חובה שכזו לגבי טפסים של הוועדה המקומית. אדגיש כי חוק התכנון והבנייה לא חיב את ניסוח צו הרישה בשפה מסויימת, גם בישובים בעלי מרകם אוכלוסייה דובר שפה שאינה עברית, הסדר שהמחוקק ידע לחיב בהודעות בעלות השלכה והשפעה רחבות יותר, מאות וועדות התכנון והבנייה, שאז התחייב פרסום בעיתונות, לעיתים גם בשפה בה מדברים מרבית תושבי אותו אזור רלוונטי.

בاهדר חובה שבדין לנוכח את צו הרישה המנהלי בשפה נוספת מזו שנוסח במקרה זה, אין בהוצאתו בשפה העברית בלבד, משום פגם כלשהו.

7. לעומת זאת, מעתה מן הדרוש אצין, כי גם לו נكون הייתי לקבל את עמדת ב"כ המערער לפיה עוסקין בפגם במעשה המנהלי, עדין שומה על בית המשפט לבחון לא רק אם נפל פגם אלא גם מה נפקותו של אותו הפגם, ובעיקר את שאלת השלכתו על תוקפו של הצו. כידוע,

"הלהכה בדבר בטלות יחסית פירושה כי יש להבחין בין הפגם בהחלטה לבין נפקות הפגם. גם אם נקבע כי החלטה מנהלית פגומה בפגם מסוים, עדין על בית המשפט לבחון, על פי נסיבות כל מקרה לגופו, את תוצאות הפגם (רע"פ 4398/99 הראל נ' מדינת ישראל, פד"י נ"ד (3) (637).

בית המשפט קמא נזקק לשאלת תוקפו של הצעו, אף בהנחה שנפל בו פגם מהטעם האמור, וצין כי לא הוכח שבמקרה הנדון, נפגעו זכויות המערער במשהו בשל אותו פגם : המערער נמנע מלאהheid בפני הערכאה קמא, לא הוכח כי אינו דובר את השפה העברית או מצליח לקוראה, ומסירת הצעו לידי, לוותה בשיחה מאית מפקח הבנייה ראי' סעודה, ששותח עם העורר ומסר לידי את עותק הצעו אחורי שיחה ביניהם על מהות הבנייה שבנה המערער. שיחה זו יש להנitch, התקיימה בשפה המובנת לשניהם, שכן לטענת המפקח בעדותו,, שלא נסתירה, המערער הודה בפניו כי בונה ללא היתר, מסר נימוקים לכך, וניכר כי הבין היטב את השיחה.

בנסיבות אלה, אין אלא להסיק כי המערער היה מודע היטב לתוכן הצעו ולנפקותיו, ולראיה, מזמן קצר, וכבר למחמת מסירת הצעו לידי, פעל באמצעות עורך דין במטרה להביא לביטול הצעו.

הנה כי כן, אף אם בריגיל ניתן היה לומר כי נפל פגם בהוצאה צו ההריסה המנהלי במקרה זה, בשל ניסוחו בעברית בלבד, כאמור, אין זו דעתך, הרי בהתאם לכליל הטלות היחסית, בשים לב לכך שתוקן הצעו הובן על ידי המערער, לא היה מקום לקבוע כי מדובר בצעו בטל מיסודה. בכר, אין לי אלא להציג למסקנה הערכאה קמא בעניין זה.

8. נזכר ואף נזכיר כי עניין לנו בהליך של תקיפה עקיפה של תוקף צו ההריסה, שאז,

"גם אם נפל בההחלטה פגם המצדיק את ביטול ההחלטה בדרך של תקיפה ישירה, לא בהכרח יצדיק הפגם תוצאה של ביטול ההחלטה גם בדרך של תקיפה עקיפה" (רע"פ 4398/99 שם).

9. בנסיבות המפורטים, בהן מדובר בצעו הריסה מנהלי, שהיקף הפיקוח המשפטי על הוצאה מצומצם אך לפגמים מהותיים היורדים לשורש סמכות הוצאה, לאור עמדתי כי אין כל פגם בהוצאה במקרה זה, וכל הפחות אין מדובר בפגם מהותי היורד לשורש סמכות הוצאה, ונוכח עומדתנו בהליך של תקיפה עקיפה, הממתן את נפקותם של פגמים במעשה המנהלי בשל טיבו, סברתי כי דין הערעור להידחות.

10. ב"כ המשיבה מסר בדיון בפני, כי בנסיבות החלטה המשיבה להשתמש בצו הריסה מנהליים המנוסחים, במקרים המתאים, גם בשפה הערבית. זהוי ההחלטה רואה שהוואude קיבלה על עצמה, מיוזמתה, אולם אין בכר בכך ללמד כי מה שנעשה בטרם שינוי זה דינן חסר כל נפקות משפטית מעיקרו.

.11. אני מורא, איפוא, לערער לבצע את צו ההחלטה המנהלי בתוך 30 ימים מיום החלטה זו. אם לא יעשה כן, בתוך פרק זמן זה, תעשה זאת המשיבה, ובאופן מיידי.

המציאות תמציא העתק פסק הדין לצדים עוד היום.

ניתן היום, כ"ג ניסן תשע"ז, 19 אפריל 2017, בהעדר הצדדים.